

[В. В. Смоквина](#)

Шепелєв Анатолій Олександрович

ШЕПЕЛЄВ Анатолій Олександрович (24. 06. 1939, м. Красний Луч Ворошиловградської обл., нині Хрустальний Ровеньківського р-ну Луганської обл. — 19. 11. 2016, Київ) — фахівець у галузі процесів механічного оброблення, верстатів та інструментів. Доктор технічних наук (2002). Державна премія УРСР (1986) та України (1996) в галузі науки і техніки. Закінчив Харківський політехнічний

інститут (1964). У 1957—59 працював на підприємствах «Донбасенерго»; 1964—2016 — в Інституті надтвердих матеріалів НАНУ (Київ): 1984—96 — завідувач лабораторії технології шліфування композиційних і інструментальних матеріалів, 1997—99 — завідувач відділу технологічного управління якістю оброблення поверхні, водночас 1986—2002 — заступник директора Інституту з наукової роботи, 2002—16 — провідний науковий співробітник відділу фізико-хімії та технологій композиційних абразивних матеріалів, розробки та застосування інструментів з них, 2003—11 — заступник генерального директора з науки та виробництва концерну «АЛКОН». Наукові дослідження: розроблення алмазно-абразивних інструментів і процесів механічного та фізико-хімічного оброблення матеріалів; впровадження високопродуктивних технологічних методів та інструментів, конкурентоспроможних на світовому ринку; створення наукових засад інтенсифікації процесів шліфування інструментальних та композиційних матеріалів колами із надтвердих матеріалів.

Основні праці

Алмазная заточка твердосплавного инструмента совместно со стальной державкой. К., 1976 (співавт.); Приспособления для алмазной заточки режущего инструмента. К., 1977 (співавт.); Инструмент из металлизированных сверхтвердых материалов. К., 1982 (співавт.); Кинематика процесса вибрационно-прецессионного шлифования // Сверхтвердые материалы. 2003. № 6; Сверхтвердые материалы. Получение и применение: В 6 т. Т. 6: Алмазно-абразивный инструмент в технологиях механообработки. К., 2007 (співавт.); Дослідження нанодисперсних алмазно-абразивних композитів інструментального призначення для підвищення продуктивності і якості обробки композиційних матеріалів // Наукові нотатки. 2015. Вип. 49 (співавт.).

Бібліографічний опис:

Шепелєв Анатолій Олександрович / В. В. Смоквина // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890616>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).